

Kateřina Hlavničková, Schlaraffia Budovicia 1882 – 1917, bakalářská práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2009.

Posudek vedoucího

V městě Budovicia v hradě zvaném Teutoburg an der Maltzsch scházeli se na pravidelných setkáních rytířů, panošů a zemanů říše Schlaraffie, aby si vzájemně popřáli Lulu a z poháru Aha připili na počest Uhu. Předchozí slova popisují činnost vážených německy mluvících budějovických občanů, členů spolku Schlaraffia Budovicia založeného v roce 1882. Právě jemu věnovala svůj badatelský zájem Kateřina Hlavničková. Poodkryla tak další z pohledů na společenský život středních vrstev na konci devatenáctého a počátku dvacátého století. Ten kromě vážných snah osvětových, hospodářských či kulturních zahrnoval i zábavu a humor. Téměř karnevalové převrácení hodnot hierarchicky uspořádané společnosti v sobě nesl možná více liberálního smýšlení než reálné politické kroky, na straně druhé však jistě bujará zábava vedla k upevnění neformálních vazeb uvnitř nově se utvářející měšťanské elity.

Čeští historikové Schlaraffii, ostatně stejně jako dalším spolkům v prostředí českých Němců, nevěnovali dostatečnou pozornost. To zvyšuje cenu poctivě zpracované materiálové studie, kterou jako svou bakalářskou práci předložila Kateřina Hlavničková. Před jejím vypracováním prošla řadu dosud nevyužitých titulů literatury, vydaných pramenů a fond spolku, který je uložený ve Státním okresním archivu v Českých Budějovicích. Musela se vyrovnat s paleograficky i jazykově obtížným materiálem, neboť prameny nebyly psány jen německy, ale též „Schlaraffenlatein“. Podařilo se jí tak přiblížit historii spolku, která trvá od založení v roce 1859 až do současnosti, jeho organizaci, strukturu i spolkové rituály. Předložila čtivý obraz pozoruhodné společnosti, jejíž komičností se nechala na mnoha místech okouzlit.

Bakalářskou práci Kateřiny Hlavničkové je však nutné považovat za základ dalšího badatelského úsilí, neboť mnohé zůstalo nedořečeno. Nutné je pevněji zařadit činnost Schlaraffie do širšího rámce kulturního a společenského života Němců v českých zemích, stejně tak i se zabývat sociální strukturou členstva spolku,

zvláště s ohledem na již zmíněné posilování neformálních vazeb uvnitř lokální elity. Za hlubší interpretaci by stála i symbolika spolkových ceremonií. Jednalo se pouze o humor? Odpovědi na tyto a podobné otázky jistě bude autorka hledat v pokračování své práce.

Ke kladům předložené práce lze zařadit její literární zvládnutí a prokázanou znalost historikova řemesla. Dobře jsou zpracovány textové a obrazové přílohy. Přes jistou popisnost považuji práci za přínosnou a hodnotím ji ještě známkou **výborně**.

České Budějovice 29. 6. 2009

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.